

Wstęp do socjologii – konwersatorium

Prowadzący: dr Łukasz Łotocki
Instytut Polityki Społecznej
Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych UW

Skrócony opis przedmiotu:

Przedmiot obejmuje prezentację podstawowych pojęć i teorii socjologicznych. Jego celem jest przekazanie studentom umiejętności posługiwania się językiem socjologicznym oraz kształtowanie wyobraźni socjologicznej. Po zakończeniu kursu, student powinien rozumieć podstawowe mechanizmy rządzące życiem grupowym oraz potrafić je definiować i analizować.

Zagadnienia poruszane na zajęciach:

- Socjologia jako nauka o życiu społecznym. Wyobraźnia socjologiczna i język socjologiczny. Makrosocjologia i mikrosocjologia.
- Wprowadzenie do wybranych perspektyw teoretycznych w socjologii: funkcjonalizm, symboliczny interakcjonizm, teoria wymiany, teoria konfliktu.
- Subdyscypliny socjologii. Socjologia a polityka społeczna. Polityka społeczna jako socjologia stosowana.
- Interakcje społeczne. Życie codzienne jako teatr. Ujęcie dramaturgiczne w socjologii.
- Pojęcie i koncepcje kultury
- Pojęcie grupy społecznej. Typologie grup społecznych
- Pojęcia roli społecznej, zestawu ról, statusu społecznego, zestawu statusów społecznych, sekwencji statusów społecznych
- Organizacje formalne
- Kontrola społeczna. Konformizm, dewiacja.
- Stereotypy i uprzedzenia.
- Struktura społeczna. Klasy i warstwy społeczne.
- Stratyfikacja społeczna. Ruchliwość społeczna.
- Podstawowe zasady badań socjologicznych.
- Socjologia socjologii – refleksje na temat nauk społecznych w systemie nauk

Podręcznik podstawowy: B. Szacka, *Wprowadzenie do socjologii*, Warszawa 2003 (lub 2008)

Podręcznik uzupełniający: N. Goodman, *Wstęp do socjologii*, Poznań 1997, 2001

Lektury podstawowe do poszczególnych zajęć:

Zajęcia nr 1. Wprowadzenie – socjologia jako nauka o życiu społecznym

B. Szacka, *Wprowadzenie do socjologii*, Rozdział I., *Charakter socjologii i historyczne uwarunkowania jej powstania*

C.W. Mills, *Wyobraźnia socjologiczna*, Rozdział I, *Obietnica*, s. 49-77

Zajęcia nr 2. Pojęcie i koncepcje kultury

B. Szacka, *Wprowadzenie do socjologii*, Rozdział III., *Kultura*

E. Nowicka, *Świat człowieka – świat kultury*, Rozdział III, *Podstawowe pojęcia antropologii*

Zajęcia nr 3. Grupy społeczne. Organizacje formalne. Role społeczne.

B. Szacka, *Wprowadzenie do socjologii*, Rozdział VIII., *Grupa społeczna*, Rozdział IX, *Organizacja formalna*

Zajęcia nr 4. Ruchliwość społeczna. Kontrola społeczna. Konformizm, dewiacja.

B. Szacka, *Wprowadzenie do socjologii*, Rozdział VII. *Kontrola społeczna*, Rozdział XII. *Zróżnicowanie społeczne i ruchliwość społeczna*

R. Merton, *Teoria socjologiczna i struktura społeczna*, Rozdział VII. *Struktura społeczna i anomia*

E. Aronson, T. D. Wilson, R. M. Akert, *Psychologia społeczna. Serce i umysł*, rozdział 7, *Konformizm*,

wpływanie na zachowanie, ss. 262-308 (albo E. Aronson, *Człowiek, istota społeczna*, Rozdział *Konformizm*)

Zaliczenie zajęć: na podstawie aktywnego uczestnictwa w zajęciach oraz pozytywnego wyniku testu końcowego

Na teście obowiązuje:

- znajomość całego podręcznika B. Szackiej, *Wprowadzenie do socjologii*
- znajomość lektur źródłowych podanych do poszczególnych zajęć
- znajomość zagadnień poruszanych na zajęciach
- znajomość jednej z poniższych książek socjologicznych (do wyboru; możliwe jest zaproponowanie innej pozycji socjologicznej po konsultacji z prowadzącym):

1. E. Goffman, *Człowiek w teatrze życia codziennego*, Warszawa 2000 (lub wydania późniejsze)
2. E. Goffman, *Piętno. Rozważania o zranionej tożsamości*, Gdańsk 2005
3. R. Linton, *Kulturowe podstawy osobowości*, Warszawa 1975
4. C.W. Mills, *Wyobrażenia socjologiczne*, Warszawa 2007
5. S. Ossowski, *O osobliwościach nauk społecznych*, Warszawa 1983
6. G. Ritzer, *Mcdonaldyzacja społeczeństwa*, Warszawa 1999 (lub wydania późniejsze)
7. W.I. Thomas, F. Znaniecki, *Chłop polski w Europie i Ameryce*, Tom 5. *Organizacja i dezorganizacja w Ameryce*, Warszawa 1976
8. F. Znaniecki, *Metoda socjologii*, Warszawa 2008